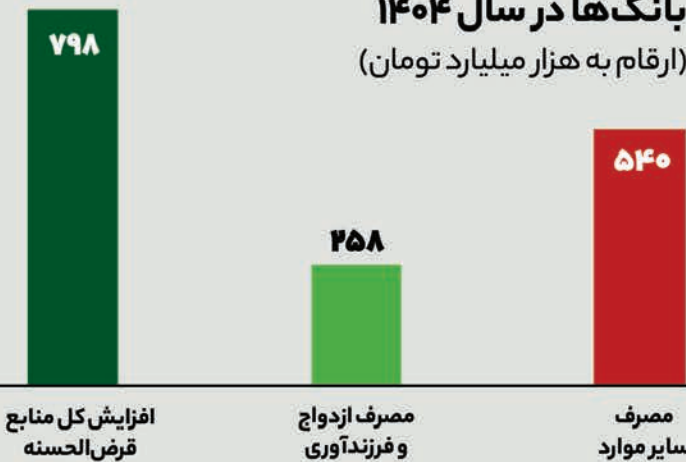

چارسوخت دلایل صف چندصد هزار نفری
وام ازدواج و فرزندآوری را بررسی کرد

سرنوشت نامعلوم ۵۴۰ همت منابع قرض الحسنه بانک‌ها

میلیارد تومان صرف سایر امور شده یا نزد بانک‌ها مانده است. در واقع یعنی بانک‌ها منابع کافی برای پرداخت وام ازدواج داشته‌اند تا صدها هزار زوج جوان در صف نمانند اما این کار را نکرده‌اند.

طی سال ۱۴۰۴ حدود ۸۰۰ هزار میلیارد تومان منابع قرض الحسنه افزایش یافته است. از رقم مذکور بالغ بر ۲۰۹ هزار میلیارد تومان به تسهیلات ازدواج و ۴۹ هزار میلیارد تومان به تسهیلات فرزندآوری تخصیص یافته و ۵۴۰ هزار

پشت پرده گرانی خودروهای مونتاژی

بیش اظهاری، رانت ارزی و گران فروشی

بیش اظهاری؛ شیوه برخی خودروسازان مونتاژی برای گران فروشی

نمونه‌های بیش اظهاری قیمت خودروهای مونتاژی

خودرو	قیمت اولیه	قیمت اصلاح شده پس از ورود نهاد نظارتی	میزان کاهش
X22	۷۲ هزار یوان	۵۰ هزار یوان	حدود ۳۱٪
X55	۱۱۱ هزار یوان	۶۵ هزار یوان	حدود ۴۱٪
GT 6	۱۲۸ هزار یوان	۸۳ هزار یوان	حدود ۳۵٪
تویوتا کرولا	۱۸ تا ۲۰ هزار دلار	۱۴ هزار دلار	حدود ۳۰٪

حدود ۳۰ میلیارد دلار به صنعت خودرو اختصاص داده شده است. در مقابل، برای حوزه دارو که قیمت آن افزایش یافته و مردم برای تأمین هزینه‌های درمان با مشکل مواجه هستند، حدود ۴ میلیارد دلار ارز مورد نیاز است و دولت اعلام می‌کند با محدودیت ارزی مواجه است. نماینده مجلس شورای اسلامی افزود: برای کالاهای اساسی نیز کمتر از ۱۰ میلیارد دلار ارز نیاز داریم، اما در مدت پنج سال حدود ۳۰ میلیارد دلار به حوزه صنعت خودرو اختصاص داده شده است. یوسفی گفت: بخشی از این منابع به خودروسازان داخلی، یعنی ایران خودرو و سایپا، اختصاص یافته و آنها طی حدود دو سال و نیم، نزدیک به ۲۰۵ تا ۳ میلیارد دلار ارز دریافت کرده‌اند. وی با بیان اینکه بخش عمده دیگر این منابع در اختیار مونتاژکاران قرار گرفته است افزود: این در حالی است که خودرو امروز مستقیماً با نیاز مردم، آرامش و امنیت آنها و همچنین کاهش مصرف سوخت ارتباط دارد.

خودروسازان مقصر مصرف بالای بنزین

یوسفی گفت: اگر امروز به مردم بابت مصرف روزانه ۱۲۵ تا ۱۳۰ میلیون لیتر بنزین انتقاد می‌کنیم، باید به این نکته نیز توجه داشته باشیم که بخشی از این مصرف بالا ناشی از کیفیت پایین خودروها، حتی خودروهای نو، است؛ زیرا برخی از این خودروها حداقل حدود دو برابر استاندارد خودروهای خارجی بنزین مصرف می‌کنند. وی افزود: از مجموع ۳۰ میلیارد دلار ارزی که طی پنج سال در اختیار حوزه صنعت خودرو قرار گرفته، حدود ۱۰۰۵ میلیارد دلار به حوزه مونتاژکاران اختصاص یافته است. نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی گفت: یکی از نکاتی که وجود دارد این است که گاهی مردم از وضعیت صنعت خودرو عصبانی هستند و ما نیز در بحث کاهش مصرف بنزین سریعاً می‌گوییم مردم مقصرند و بیش از اندازه مصرف می‌کنند، در حالی که فردی که پراید مدل ۱۳۸۵ دارد و با آن در اسنپ کار می‌کند، از نگاه برخی مسئولانی که آیین‌نامه اسقاط خودرو را نوشته‌اند، باید پرود یک خودروی مدل ۱۴۰۵ خریداری کند؛ در حالی که توان مالی آن را ندارد.

اینکه سراغ راهکارهای مؤثر برویم، سریع‌ترین و پرتکرارترین مسیر، یعنی سیاست‌های قیمتی و افزایش قیمت را انتخاب می‌کنیم. یوسفی گفت: امروز یک پراید مدل ۱۳۸۳ که محل کسب درآمد یک خانواده است و مالک آن با همین خودرو در اسنپ فعالیت می‌کند، نباید با یک تصمیم درباره اسقاط خودرو و تعیین سال ساخت، با مشکل معیشتی مواجه شود. وی با بیان اینکه تصمیم‌های خلق الساعه می‌تواند زندگی مردم را دچار مشکل کند افزود: فردی که یک پراید مدل ۱۳۸۳ یا ۱۳۸۴ و یا پژو مدل ۱۳۸۴ یا ۱۳۸۵ دارد و با آن کار می‌کند، خودش هم علاقه‌ای ندارد با خودروی قدیمی ترد کند؛ سؤال اینجاست که چرا نمی‌تواند خودروی خود را نوسازی کند؟ این موضوع نشان دهنده وضعیت آشفته صنعت خودروی کشور است.

وی در پاسخ به پرسش مجری برنامه درباره سیاست ورود خودروهای مونتاژی و افزایش عمق ساخت داخل گفت: در ۲۵ سال گذشته، دولت‌های مختلف با هدف افزایش کیفیت خودرو و ایجاد رقابت، سیاست ورود خودروهای مونتاژی یا CKD را دنبال کردند. وی افزود: شعار این سیاست، ایجاد رقابت، کاهش قیمت، افزایش کیفیت و ایمنی، کاهش مصرف سوخت و در نتیجه کاهش آلایندگی در شهرها بود، قرار بود عمق ساخت داخل نیز به مرور افزایش پیدا کند.

نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: من حرف آخر را همین ابتدا می‌زنم؛ سیاست‌های بیش اظهاری خودروسازان یا مونتاژکاران داخلی، رانت بسیار بزرگی ایجاد کرده و بخش قابل توجهی از منابع ارزی کشور را در اختیار آنها قرار داده است.

اختصاص ۳۰ میلیارد دلار ارز برای صنعت خودرو

وی اضافه کرد: امروز وقتی به برخی مسئولان می‌گوییم اجازه دهید واردات خودرو انجام شود، پاسخ می‌دهند که ارز نداریم. این در حالی است که در پنج سال گذشته، طبق آمار رسمی، حدود ۳۰ میلیارد دلار ارز به حوزه صنعت خودرو اختصاص یافته است. یوسفی گفت: در شرایطی که تأمین ارز برای کشور بسیار دشوار بوده،

میزان اقتصاد اعلام کرده بود که این خودرو با احتساب همه سودها می‌تواند حدود ۷۰ میلیارد تومان عرضه شود، اما در بازار داخلی با قیمت بالای ۱۰۰ میلیارد تومان عرضه می‌شود. مجتبی یوسفی نماینده مجلس شورای اسلامی در پاسخ به پرسشی درباره اینکه این وضعیت چگونه شکل گرفته؟ گفت: اهمیت بررسی نحوه قیمت‌گذاری یا به نوعی خوداظهاری کف قیمت خودروهای مونتاژی و وارداتی از این جهت است که این موضوع مستقیماً بر قیمت تمام‌شده خودروهای داخلی نیز تأثیر می‌گذارد. وی با بیان اینکه امروز اگرچه پراید دیگر تولید نمی‌شود، اما خودروهایی مانند کوئیک و دناپلاس تولید می‌شوند و شرایط بازار خودرو، مردم را هم از نظر قیمت و هم از نظر کیفیت عصبانی کرده است، افزود: همچنین این روزها با مطرح شدن موضوعاتی مانند بنزین و اسقاط خودروها، نگرانی مردم بیشتر شده است، وقتی درباره مصرف بالای حامل‌های انرژی مانند بنزین و گازوئیل صحبت می‌کنیم، به جای

نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: ۳۰ میلیارد دلار ارز در پنج سال گذشته به صنعت خودرو اختصاص یافته که ۶ میلیارد دلار آن به مدیران خودرو رسید؛ اما رانت و بیش اظهاری، قیمت خودروهای مونتاژی را بالا نگه داشت.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما؛ قیمت خودروهای مونتاژی وارداتی همیشه محل بحث بوده است، مردم به راحتی می‌توانند قیمت خودروها را در کشورهای دیگر رصد کنند و با یک محاسبه ساده متوجه شوند خودرویی که در ایران با قیمت بالای ۱۰۰ میلیارد تومان عرضه می‌شود، در کشورهای دیگر قیمت بسیار پایین‌تری دارد، برای نمونه درباره یک مدل لکسوس، آقای ضیغمی (مدیرکل سابق دفتر صنایع خودرویی وزارت صمت) در برنامه

آیا خصوصی سازی سایپا مقدمه‌ای برای انحصاری تازه است؟

✂ خصوصی سازی سایپا بدون اصلاح زنجیره تأمین و نظارت شفاف، به سرنوشت تلخ هیکو و هفت تپه دچار خواهد شد.

صنعت خودروی ایران امروز بیش از هر زمان دیگری در نقطه تصمیم قرار گرفته است. خودروساز از کمبود نقدینگی و محدودیت فناوری می‌نالد، قطعه‌ساز از مطالبات معوق و تأخیر در پرداخت‌ها گلایه دارد، مصرف‌کننده با قیمت بالا و کیفیت پایین دست‌به‌گریبان است، دولت زیربار مالی و مدیریتی صنعت خودرو کم‌خر کرده و سهامداران شاهد کاهش ارزش سرمایه خود هستند. در چنین شرایطی، واگذاری سایپا را نمی‌توان صرفاً یک معامله سهام با جابه‌جایی چند عضو هیات‌مدیره دانست. این واگذاری می‌تواند یکی از مهم‌ترین تصمیمات اقتصادی کشور در سال‌های پیش رو باشد؛ تصمیمی که پس از آن، صنعت خودرو و حتی بخشی از اقتصاد ایران ممکن است دیرگیر به وضعیت امروز بازنگردد.

خصوصی سازی، مجزه نیست

تجربه چند دهه گذشته نشان داده است که ریشه مشکلات صنعت خودرو صرفاً «دولتی بودن» نیست. اگر قرار باشد مالکیت از دولت به یک مجموعه خصوصی داخلی منتقل شود اما هم‌زمان انحصار، محدودیت رقابت، ضعف فناوری و وابستگی متقابل خودروساز و قطعه‌ساز باجرا بماند، صرف تغییر مالک معجزه‌ای رقم نخواهد زد. خصوصی سازی واقعی باید سه اتفاق را هم‌زمان به دنبال داشته باشد: یک انتقال مالکیت، دوم ورود فناوری و سرمایه جدید، و سوم افزایش رقابت. اگر یکی از این سه حلقه حذف شود، ممکن است خصوصی سازی فقط شکل مالکیت را تغییر دهد، بدون آنکه مسئله اصلی صنعت خودرو ر حل شود.

صنعت خودرو نیازمند یک شوک مثبت است

خودروسازی ایران برای عبور از وضعیت موجود به سرمایه، فناوری، بازار صادراتی، مدیریت حرفه‌ای و دسترسی به زنجیره جهانی نیاز دارد. مهم‌تر از همه، نیازمند رقابت است. تجربه دوره پس از برجام نشان داد که ورود خودرو سازان خارجی، حتی برای مدتی کوتاه، می‌تواند فضای صنعت را درگون کند. همکاری‌هایی مانند تولید محصولات پژو، رنو، سیتروئن و دیگر برندهای بین‌المللی، سطح انتظارات بازار را بالا برد و نشان داد صنعت خودروی ایران می‌تواند از تولید محصولاتی با فناوری و استانداردهای بین‌المللی بهره‌مند شود. بنابراین اگر امروز فرصتی برای بازگشت سرمایه‌گذاران و خودروسازان معتبر خارجی فراهم شود، واگذاری سایپا می‌تواند به جای یک معامله صرفاً داخلی، به دروازه ورود مجدد ایران به زنجیره جهانی خودرو تبدیل شود.

چرا سایپا می‌تواند برای یک سرمایه‌گذار بین‌المللی جذاب باشد؟

گروه سایپا فقط یک کارخانه تولید خودرو نیست؛ این گروه مجموعه‌ای از شرکت‌های خودروساز، قطعه‌ساز، مالی، فروش و خدمات پس از فروش را در اختیار دارد. بنابراین سؤال اساسی این نیست که «چه کسی می‌تواند سایپا را بخرد؟» سؤال مهم‌تر این است که چه کسی می‌تواند سایپا را به یک خودروساز رقابت‌پذیر منطقه‌ای تبدیل کند؟

راه‌نجات، بازگشت به رقابت است

یکی از مشکلات ساختاری صنعت خودروی ایران است که خودروساز و قطعه‌ساز در یک زنجیره بسته و کم‌رقابت گرفتار شده‌اند. خودروساز برای ادامه تولید به قطعه نیاز دارد و قطعه‌ساز برای ادامه فعالیت به خودروساز وابسته است. در چنین ساختاری، وقتی رقابت خارجی محدود باشد، فشار اصلی در نهایت به مصرف‌کننده منتقل می‌شود. بخش قابل توجهی از قیمت تمام‌شده خودرو را قطعات تشکیل می‌دهد؛ بنابراین کاهش قیمت خودرو بدون اصلاح ساختار زنجیره تأمین و افزایش بهره‌وری قطعه‌سازی عملاً امکان‌پذیر نیست. راه حل، حذف قطعه‌ساز داخلی نیست؛ رقابتی کردن قطعه‌سازی داخلی است. قطعه‌ساز باید بتواند در برابر قطعه‌ساز خارجی رقابت کند، فناوری وارد کند، کیفیت را افزایش دهد و هزینه تولید را کاهش دهد. در چنین شرایطی قطعه‌ساز قوی‌تر خواهد شد، اما این قدرت باید از محل بهره‌وری و فناوری باشد، نه از محل انحصار.

تجربه خصوصی سازی های ناموفق

پیش از هر تصمیمی درباره سایپا، باید به یک واقعیت تلخ در کارنامه خصوصی سازی کشور توجه کرد. پرونده‌هایی مانند هیکو، آذراب، ارج و نیشکر هفت‌تپه نشان دادند که واگذاری یک بنگاه بزرگ، بدون شفافیت و انتخاب خردیار، بدون نظارت مؤثر بر تعهدات سرمایه‌گذاری و بدون پایبندی به برنامه‌های اعلام‌شده، می‌تواند به جای احیا، به تعطیلی خط تولید، انباشت بدهی، اعتراض کارگری و در نهایت بازگشت بنگاه به مالکیت دولتی یا شبه دولتی ختم شود.

در هر یک از این پرونده‌ها، واگذاری در ظاهر «خصوصی سازی» نامیده شد، اما در عمل نه فناوری جدیدی وارد شد، نه سرمایه‌گذاری واقعی رخ داد و نه رقابت افزایش یافت. نتیجه، از دست رفتن سرمایه انسانی و صنعتی این بنگاه‌ها و آسیب به اعتماد عمومی نسبت به اصل خصوصی سازی بود.

این تجربه باید برای پرونده سایپا به یک چراغ هشدار تبدیل شود، نه صرفاً یک خاطره تلخ. اگر واگذاری سایپا قرار است سرنوشت متفاوت از هیکو و آذراب و ارج و هفت تپه داشته باشد، باید از همان ابتدا شرایط احراز صلاحیت خریدار، تعهدات فناوری و سرمایه‌گذاری، سازوکار نظارت بر اجرای تعهدات و ضمانت‌های اجرایی در صورت تخلف، به‌روشنی و پیش از واگذاری تعیین و علنی شود. خصوصی سازی درست، دقیقاً همان چیزی است که در آن پرونده‌ها غایب بود؛ و تکرار همان مسیر برای بنگاهی به بزرگی و اهمیت سایپا، هزینه‌ای به‌مراتب سنگین‌تر خواهد داشت.

خصوصی سازی نباید به انحصار خصوصی تبدیل شود

اگر سایپا به مجموعه‌ای واگذار شود که خود در زنجیره تأمین خودرو حضور پررنگ دارد، موضوع تعارض منافع و آثار رقابتی باید پیش از واگذاری به‌صورت جدی بررسی شود. زیرا ممکن است در ظاهر، یک خودروساز از دولت به بخش خصوصی منتقل شده باشد، اما در عمل حلقه‌های مختلف زنجیره خودرو در اختیار یک مجموعه واحد قرار گیرد. در این حالت، خصوصی سازی می‌تواند به جای ایجاد رقابت، انحصار جدیدی بسازد. این دقیقاً همان جایی است که سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اجرای آن، قانون رقابت و احکام برنامه هفتم اهمیت زیادی می‌کنند. خصوصی سازی زمانی موفق است که به افزایش رقابت و بهره‌وری منجر شود، نه صرفاً تغییر نام مالک.

معیار موفقیت واگذاری نباید فقط قیمت فروش سهام باشد. اگر پس از واگذاری، قیمت خودرو افزایش یابد، کیفیت تغییری نکند، تنوع محصولات افزایش پیدا نکند و مصرف‌کننده همچنان انتخاب محدودی داشته باشد، نمی‌توان چنین واگذاری‌ای را موفق دانست؛ حتی اگر دولت مالکیت خود را واگذار کرده باشد.

گزارش

✂ بانک فقط در سال گذشته ۸۰۰ هزار میلیارد تومان منابع جدید قرض‌الحسنه از مردم دریافت کردد اما فقط ۲۵۸ هزار میلیارد تومان آن را صرف پرداخت وام ازدواج و قرض‌الحسنه کردند. طی روزهای اخیر موضوع تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری به یکی از موضوعات پر بحث در فضای رسانه‌ای تبدیل شده و برخی از مسئولان به آن ورود کرده‌اند.

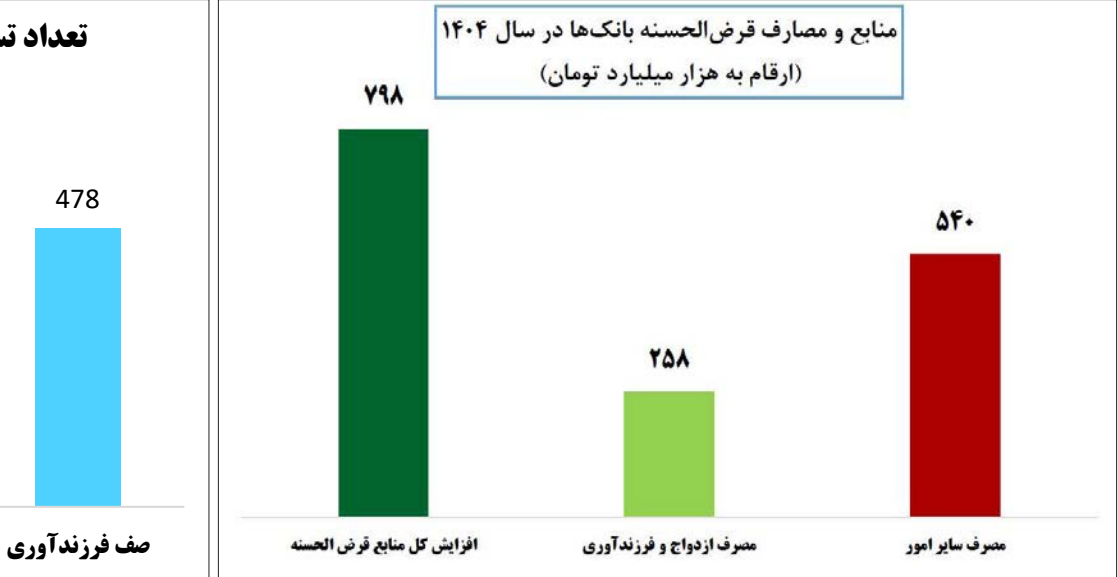
در این میان حجت‌الاسلام رسایی – نایب رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی – با انتشار آمراهایی مدعی شده است که از سرنوشت ۵۴۰ هزار میلیارد تومان از منابع قرض‌الحسنه خبری در دست نیست.

اما ماجرای رقم حیرت‌انگیز مذکور چیست؟

طبق آمراهای منتشره توسط بانک مرکزی، سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز بانک‌ها در ابتدای سال ۱۴۰۴ بالغ بر ۱۱۵۰ هزار میلیارد تومان بوده و در انتهای سال به رقم ۱۴۸۴ هزار میلیارد تومان رسیده است. به عبارت دیگر طی سال ۱۴۰۴ حدود ۸۰۰ هزار میلیارد تومان منابع قرض‌الحسنه افزایش یافته است. از رقم مذکور بالغ بر ۲۰۹ هزار میلیارد تومان به تسهیلات ازدواج و ۴۹۰ هزار میلیارد تومان به تسهیلات فرزندآوری تخصیص یافته و ۵۴۰ هزار میلیارد تومان صرف سایر امور شده است. حتی اگر فرض کنیم ۱۰ درصد آن هم بابت سپرده قانونی نزد بانک مرکزی است باز هم تقریباً ۲ برابر کل وام‌های پرداختی بابت ازدواج، نزد بانک‌ها است که صرف مصارف خاصی کرده‌اند و از سوءمدیریت بانک مرکزی بهره برده‌اند.

باوجود آنکه منابع هنگفتی در اختیار بانک‌ها قرار داشته است،

معاون مرکز پژوهش‌ها:

چارسوق دلایل صف چندصد هزار نفری وام ازدواج و فرزندآوری را بررسی کرد

سرنوشت نامعلوم ۵۴۰ همت منابع قرض‌الحسنه بانک‌ها

طرح جوانی جمعیت و تشکیل خانواده گرفتار سوءمدیریت عبدالناصر همتی

کمیسیون فرهنگی مجلس قرار گرفته است، عملکرد مدیران بانک مرکزی در این خصوص است.

عبدالناصر همتی رئیس بانک مرکزی در دوره‌های روحانی و پزشکیان در ابتدای دولت پزشکیان که وزیر اقتصاد بود نیز به مخالفت با وام ازدواج پرداخت و تلاش کرد بانک‌ها به جای وام ازدواج، به زوج‌ها حواله خرید کالا بدهند که با موج مخالفت‌های مردم، این پیشنهاد همتی بی‌اثر شد.

طبق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، از سال ۱۴۰۱ باید میزان تسهیلات اعطایی به ازدواج و فرزندآوری حداقل به اندازهٔ تورم افزایش یابد. با این حال دو سال است که تیم اقتصادی دولت و مدیران بانک مرکزی به بهانهٔ عدم وجود منابع، از این کار استنکاف کرده و هر سال به هنگام تصویب لایحه بودجه، از نمایندگان می‌خواهند که رقم تسهیلات ازدواج و فرزندآوری ثابت بماند.

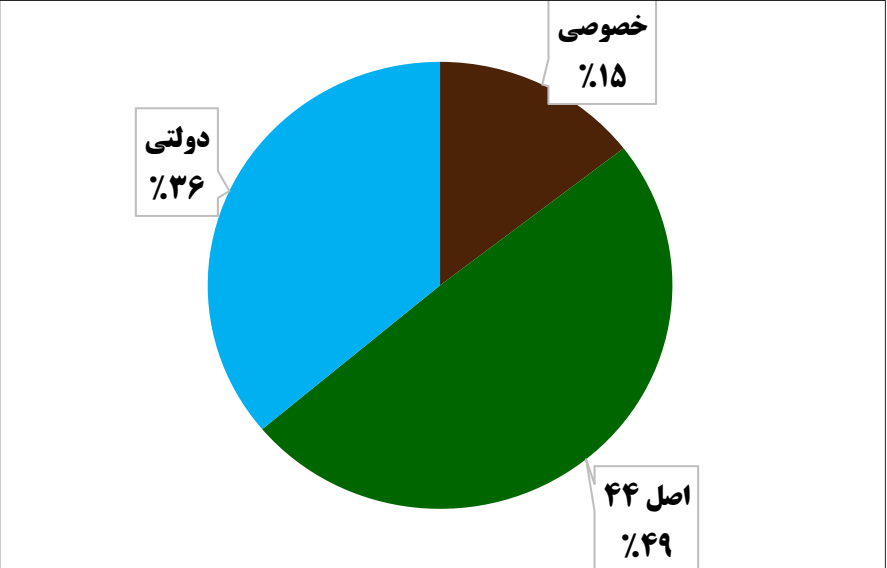
این در حالی است که میزان افزایش منابع قرض‌الحسنه طی سالیان اخیر نشان می‌دهد که به راحتی امکان افزایش وام ازدواج تا بیش از ۷۰۰ میلیون تومان به هریک از زوجین وجود دارد. رقمی که می‌تواند بار سنگینی را از دوش زوج‌های جوان بردارد و به تشکیل خانواده و جوانی جمعیت کمک شایانی نماید. با این حال مدیران بانک مرکزی با اقدامات خود، در نقطهٔ مقابل با جوانی جمعیت ایستاده‌اند و زنجیر برآن زده‌اند.

اکنون موعد آن فرا رسیده است که تیم اقتصادی دولت و مدیران بانک مرکزی به این دو سال پاسخ دهند:

۱- چرا هنگام تصویب لایحه بودجه، اجازه افزایش وام ازدواج و فرزندآوری را نداده و عنوان می‌کردند که منابع وجود ندارد؟

۲- سرنوشت ۵۴۰ هزار میلیارد تومان از پول‌های قرض‌الحسنه مردم چه شده است؟

نمودار: سهم گروه‌های بانکی در اعطای تسهیلات ازدواج و فرزندآوری

۴۴ بانک‌های دولتی بوده است. با گذشت بیش از دوده‌ای از تأسیس بانک‌های خصوصی، عملکرد این بانک‌ها محل سؤال است و انتقادات بسیاری را در محافل کارشناسی برانگیخته است. کارشناسان بیان می‌کنند که این قبیل بانک‌ها صرفاً به یک قَلک شخصی برای سهامداران و مدیرانشان تبدیل شده و اقدامات تورم‌زا بر جامعه تحمیل کرده‌اند.

بانک مرکزی و تیم اقتصادی دولت چه می‌کنند؟

یکی از نکات مهمی که مورد انتقاد صاحب‌نظران و نایب رئیس

اما از اعطای آن در قالب تسهیلات ازدواج و فرزندآوری انتقاد ورزیده و متجربه تشکیل صف ۱ میلیون نفری در وام ازدواج و فرزندآوری شده‌اند.

بانک‌های خصوصی در اقتصاد ایران چه کار می‌کنند؟

اما نقطه بحث برانگیز و قابل تامل در این ماجرا، عملکرد ناگوار بانک‌های خصوصی است. بانک‌های خصوصی تنها در اعطای ۱۵ درصد از تسهیلات ازدواج و فرزندآوری نقش داشته‌اند و بار تأمین بالغ بر ۸۶ درصد از تسهیلات بر دوش بانک‌های اصل

ظفریان تأکید کرد: از طرفی مصرف بنزین حدود ۱۲۷ میلیون لیتر روزانه است که بیش‌بینی می‌شود در شهریورماه افزایش یافته و سپس در مهرماه مجدداً به همین سطوح بازگردد. بنابراین میزان کسری بنزین به طور متوسط در حدود روزانه ۳ تا ۵ میلیون لیتر بوده و اعداد و ارقام کسری ۱۵ تا ۲۰ میلیون لیتر روزانه بنزین صحیح نیست.

وی در خصوص مباحث مطرح‌شده درباره محدودیت ایجاد شده ناشی از جنگ تحمیلی اخیر و همچنین اعمال محاصره دریایی، بیان کرد: ظرفیت تولید بنزین پالایشگاهی که در جنگ آسیب‌دیده و از مدار خارج شده بود هم‌اکنون به چرخه تولید بازگشته است و از این حیث مشکلی وجود ندارد. همچنین با وجود محاصره و کاهش عرضه فراورده روسیه، امکان تأمین روزانه حداقل ۵ میلیون لیتر بنزین وجود دارد.

عضو هیات علمی مرکز پژوهش‌های مجلس، یادآور شد: با توجه به افزایش درآمد کشور ناشی از صادرات نفت در سال جاری و با لحاظ اعداد واقعی خسارات جنگ، کشور برای واردات این میزان بنزین به هیچ وجه با مضیق مواجه نیست. **اعداد مطرح‌شده پیرامون کسری تولید و مصرف بنزین از دقت کم برخوردار نیست**

وی با بیان اینکه با استفاده از روش‌هایی امکان افزایش ظرفیت تولید حتی در کوتاه‌مدت وجود دارد، اینگونه نتیجه گرفت که اعداد مطرح‌شده پیرامون کسری تولید و مصرف بنزین از دقت لازم برخوردار نیست و بنابراین کشور در این خصوص در وضعیت بحرانی قرار ندارد.

عضو هیات علمی مرکز پژوهش‌های مجلس، در مورد سسنا ریهوهای مطرح‌شده در دولت در خصوص بنزین، عنوان کرد: متأسفانه هر سه سناریو مطرح‌شده درباره بنزین، دارای اشکالات متعدداست که نه تنها مسئله را حل نمی‌کند بلکه فضای تصمیم‌گیری‌های آتی در این خصوص را نیز مختل می‌نماید.

وی افزود: حتی با فرض اینکه کسری قابل توجه

ملی مطرح است. با اینکه به مردم گفته نمی‌شود که اجرای این طرح، قیمت بنزین با چه فرمولی تعیین می‌شود و نرخ نهایی به چه عددی خواهد رسید؟ ۳۰ هزار تومان؟ ۴۰ هزار تومان یا بالاتر از آن؟ وی افزود: همچنین این سؤال مطرح است که آیا برآوردی از گروه‌های اجتماعی که از اجرای طرح منتضر می‌شوند وجود دارد یا خیر؟ چراکه تجربه تلخ آثار ۹۸ به دلیل عدم برآورد صحیح از این موضوع به‌ویژه در مورد ساکنین اقماری کلان‌شهرها اتفاق افتاد.

ظفریان عنوان کرد: درواقع طرح مذکور در حالی دم از حمایت از اقشار ضعیف و بدون خودرو می‌زند که برآوردی از وضعیت افراد دارای خودرو در دهک‌های یک تا ۵ نمی‌دهد و هیچ اشاره‌ای به این مهم نمی‌کند که اقشار ضعیف دارای خودرو چگونه از پس هزینه‌های بالای بنزین با نرخ بازار آزاد بر خواهند آمد. لذا اولین مسئله در مورد این طرح، روشن شدن جزئیات طرح برای بررسی و ارزیابی کارشناسی آن است. این عضو هیات علمی مرکز پژوهش‌های مجلس، توضیح داد: این طرح که تلاش دارد که به پای دولت را از مسئله بنزین کنار بکشد، در ذات خود حاوی نوعی شانه خالی کردن دولت از پذیرش مسئولیت و باز کردن

این موضوع از سر دولت است.

واگذاری تعیین قیمت بنزین به بازار، بخشی از بی‌مسئولیتی نهفته در طرح است

وی ادامه داد: قیمت بنزین به لحاظ تاریخی در ایران همواره یکی از مؤلفه‌های تعیین‌کننده رابطه دولت و مردم بوده و از این جهت مسئله‌ای دارای حساسیت اجتماعی است.

وی افزود: حتی در جنگ اخیر مشاهده شد که در کشوری مثل آمریکا نیز به قیمت بنزین حساسیت اجتماعی وجود دارد. لذا واگذاری تعیین قیمت بنزین به بازار بخشی از همان بی‌مسئولیتی نهفته در طرح است.

این مدرس دانشگاه با بیان اینکه مشکل فعلی در حوزه ناترازی بنزین، حاصل عدم اصلاحات تدریجی و جزئی در سال‌های گذشته و نگاه به حل موضوع بنزین با رویکرد شوک‌وار بوده است، افزود: برای مدیریت مصرف بنزین در کوتاه‌مدت و بلندمدت راهکارهای متعددی وجود دارد که بایستی در دستور کار کشور قرار گیرند.

ظفریان عنوان کرد: در این بین و در کوتاه‌مدت، راهکار شناسه دار کردن کارت سوخت جایگاه‌ها به عنوان زیرساخت شفافیت مصرف سوخت دارای اولویت بسیار بالایی است؛ چراکه امکان ایجاد کنند و ناخواسته ایشان را به سمت اتخاذ مورد «تاکسی‌های اینترنتی» و «خودروهای شهرهای معاون زیربنایی و امور تولیدی مرکز پژوهش‌های

مجلس، در جمع‌بندی مطالب خود بیان داشت: افرادی که در جایگاه کارشناسی و تصمیم‌سازی حضور دارند نباید با بیان داده‌ها و تحلیل‌های غیردقیق، تصویری بحرانی را برای سیاستمداران ایجاد کنند و ناخواسته ایشان را به سمت اتخاذ تصمیمات شتاب‌زده و هیجانی سوق دهند، مخصوصاً که کشور همچنان در میانه یک جنگ سرنوشت‌ساز قرار دارد و طمأنینه و سنجیده‌نگری مضاعفی در اتخاذ سیاست‌ها مورد نیاز است.

افشای تخلفات در وزارت جهاد کشاورزی

گزارش

رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی ضمن انتقاد از عملکرد وزارت جهاد، از تخلفات گسترده در واردات نهاده‌ها، فساد در مدیریت ذخایر و بحران در خرید تضمینی گندم خبر داد.

به گزارش مهر، نشست خبری جواد عسگری رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی و عباس بیگدلی رئیس هیات تحقیق و تفحص از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی و نادر ابراهیمی عضو کمیته تحقیق و تفحص از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی در خبرگزاری مهر برگزار شد.

تاخیر در پرداخت پول گندم، کشت پاییزه را با خطر مواجه کرد

در ابتدای این نشست عسگری رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس با هشدار نسبت به عواقب تأخیر در پرداخت مطالبات

گندمکاران، گفت: این تأخیر برای اولین بار انگیزه کشاورزان را برای کشت پاییزه کاهش داده و آنان را به سمت کشت محصولات آب بر سوق می دهد.

اهمیت امنیت غذایی و برنامه هفتم توسعه

وی با اشاره به جایگاه راهبردی امنیت غذایی در جوامع بشری عنوان کرد: امروز هیچ حکومتی بدون حرکت در قالب نقشه راه مشخص در این حوزه، از آسیب مصون نخواهد بود. عسگری با تأکید بر ظرفیت‌های بالای ایران برای دستیابی به خودکفایی در کالاهای اساسی، اظهار کرد: مجلس شورای اسلامی در حوزه تقنین، فضای لازم را هموار ساخته است.

وی برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه را نمونه‌ای بارز از این عزم دانست و گفت: با توجه به خلأهای برنامه ششم، بر آن شدیم تا برنامه‌ای کامل و جامع در حوزه آب، کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست تصویب و در اختیار دولت قرار دهیم.

اهداف کمی در تولید کالاهای اساسی

رئیس کمیسیون کشاورزی با اشاره به سنجه‌های تعیین شده در این برنامه، تصریح کرد: بر اساس برنامه هفتم، کشور باید در پایان دوره به خودکفایی بالای ۹۰ درصدی در تولید گندم دست یابد. همچنین در حوزه روغن که حدود ۹۰ درصد نیاز آن وارداتی است و هزینه‌ای معادل کل تولید نیاز آموزش عالی کشور را به خود اختصاص می دهد، هدف گذاری افزایش تولید داخلی به ۴۵ تا ۵۰ درصد تعیین شده است. عسگری با بیان اینکه این برنامه از غنای بالایی برخوردار است، اما با این عقب‌ماندگی‌هایی نیز مواجه است، تأکید کرد: گرچه بخشی از این عقب‌ماندگی‌ها به مسائل جنگ و تحریم مربوط می‌شود، اما این موضوع نباید بهانه‌ای برای دستگاه‌های اجرایی جهت شانه خالی کردن از زیر بار مسئولیت باشد.

از بحران در پرداخت مطالبات گندمکاران تا افشای تخلفات در وزارت جهاد

وی با یادآوری تأکیدات رهبر شهید (ره) و رویکرد نظارتی مجلس، خاطرنشان کرد: دولت موظف است عقب‌ماندگی‌های برنامه را جبران کند. عسگری با اشاره به اینکه بخش کشاورزی بزرگترین بخش خصوصی اقتصاد کشور با بازدهی سه برابر صنعت و دارا بودن چهار و نیم میلیون بهره‌بردار است، اظهار کرد: ظرفیت تصاحب بازارهای منطقه‌ای با توجه به ارگانیکی بودن محصولات ایران، فرصتی نظیر نیست.

این نماینده مجلس در ادامه به تشکیل شورای قیمت‌گذاری در قانون اشاره کرد و افزود که هدف این شورا، محاسبه دقیق هزینه‌های تولید (از آماده‌سازی زمین تا برداشت) همراه با سود متعارف کشاورز است تا هم تولیدکننده با خیال راحت به تولید بپردازد و هم مصرف‌کننده کالا را با قیمت مناسب تهیه کند.

وضعیت خرید تضمینی گندم و تاخیر در پرداخت‌ها عسگری در خصوص خرید تضمینی گندم امسال گفت: با توجه به بارش‌های مناسب، پیش‌بینی کارشناسان خرید ۱۳ تا ۱۴ میلیون تن گندم بود. نیاز به ۳۸۰ همت می‌رسد، افزود: تاکنون ۲۱۸ همت پرداخت شده است (۱۱۸ همت قبلی و ۱۰۰ همت جدید). اگرچه بودجه ۱۴۰۵ مبلغ ۵۰۴ میلیارد ریال برای خرید ۱۲ میلیون تن گندم اختصاص داده تا خیال کشور از این حیث راحت باشد، اما دولت به تعهدات زمانی خود عمل نکرده است.

هشدار درباره عواقب تأخیر در پرداخت

رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی با هشدار نسبت به عدم پرداخت به‌موقع پول کشاورزان، تصریح کرد: بر اساس قانون، دولت موظف است ظرف یک هفته نسبت به یک پرداخت‌ها اقدام کند و در غیر این صورت باید خسارت را جبران کند.

وی با ابراز نگرانی از اینکه برخی کشاورزان به دلیل

پایین بودن قیمت گندم نسبت به جو، اقدام به فروش گندم به دامداری‌های می‌کنند، این اقدام را خطری جدی برای امنیت غذایی دانست.

عسگری همچنین به فعالیت دلان در این حوزه اشاره کرد و افزود: متأسفانه واسطه‌ها و سودجویان با قیمت پایین (حدود ۳۸ هزار تومان) اقدام به خرید نقدی و دیوی گندم در انبارهای می‌کنند تا در آینده با قیمت بالاتر (تا ۷۰ هزار تومان) به دولت بفروشند.

وی این رفتار را مصداق قاچاق و سودجویی دانست و بر لزوم اقدام جدی در پرداخت مطالبات تأکید کرد.

چالش پیش‌روی کشت آینده

وی با اشاره به اینکه برای اولین بار است که پرداخت پول گندم با این تأخیر مواجه شده و کشاورزان برای سال آینده انگیزه کافی ندارند، گفت: از ۱۵ مهرماه کشت اولیه گندم در برخی مناطق آغاز می‌شود. اگر پرداخت‌ها تا پایان شهریور انجام نشود، کشاورزان بی‌میل به کشت گندم رفته و به سمت کشت محصولات با نیاز آبی بالا (مانند جالیز) می‌روند که خطری جدی برای منابع آبی کشور است.

انتقاد شدید از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی

عسگری در بخش دیگری از سخنان خود با انتقاد از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی، اظهار کرد که این وزارتخانه نتوانسته از حقوق بهره‌برداران دفاع کند. وی با اشاره به اختلاف‌نظر بین وزارت جهاد و سازمان برنامه و بودجه در خصوص ارائه آنالیز قیمت تمام‌شده گندم، گفت: سازمان برنامه می‌گوید آنالیز را به مسأ ندادند، اما وزارت جهاد می‌توانست ظرف ۲۴ ساعت با چهار کارشناس این کار را انجام دهد و پنهان را از دست سازمان یکپارچه‌سازی سامانه‌ها عنوان کرد و گفت: برنامه بگیرد. متأسفانه آنها کوهایی و سهل‌انگاری کردند و باید پاسخگو باشند.

دعوت به کنار گذاشتن وزرای ناکارآمد

این نماینده مردم در مجلس با تأکید بر اینکه کشور را با رفیق بازی نمی‌توان اداره کرد، تصریح کرد: ما معتقدیم دولت محترم هرچه سریع‌تر نسبت به وزرای ناکارآمد تعیین تکلیف کند. فرصت مصلحت‌اندیشی نیست. گروه‌های نظارتی بارها اعلام کرده‌اند که فلان وزیر توانایی اداره وزارتخانه را ندارد و اظهار من التمس است.

تحقیق و تفحص از نهاده‌های دامی؛ فساد کی بیداد می‌کند

عسگری در پاسخ به سؤال خبرنگار مبنی بر دلیل ورود مجلس به بحث تحقیق و تفحص از حوزه واردات نهاده‌های دامی، توضیح داد: ورود به این حوزه، وظیفه و رسالت ذاتی ماست. امروز در حوزه نهاده‌ها، فضای فساد بیداد می‌کند. اختلاف قیمت‌ها، رانت‌های ایجادشده و اتفاقات عجیبی در این حوزه رخ داده که اگر مردم بزرگ ایران از جزئیات آن مطلع شوند، حیرت‌زده خواهند شد. وی تأکید کرد که همکارانش با جدیت تمام این پرونده را دنبال می‌کنند تا به نتیجه برسند و ان‌شاء‌الله با فضل الهی، این فسادها و رانت‌خواری‌ها برای همیشه در کشور جمع و جور شود. عسگری در پایان خاطرنشان کرد: مجلس با جدیت کار نظارتی خود را دنبال کرده و نتایج آن را به گوش ملت خواهد رساند.

تحقیق و تفحص نهاده‌های دامی؛ ۴۰۰ پرونده تخلف به تعزیرات رفت

در ادامه این نشست خبری عباس بیگدلی، نماینده مردم تاکستان در مجلس شورای اسلامی و رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی در حوزه واردات نهاده‌های دامی، با تشریح روند شکل‌گیری تحقیق و تفحص اظهار کرد: تشکیل این هیات در پی خدغه‌های کشاورزان، دامداران و تولیدکنندگان سراسر کشور درباره تأمین نهاده‌های دامی شکل گرفت.

وی افزود: در جلسه‌ای که در ۱۶ شهریورماه با هیات دولت برگزار شد، موضوع انحصار واردات کالاهای اساسی و نهاده‌ها مطرح و بر سرکشتن انحصار واردات و تنوع بخشی به مبادی ورودی تأکید شد.

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی در حوزه واردات نهاده‌های دامی گفت: با توجه به حجم منابع ارزی اختصاص یافته به واردات نهاده‌ها، حساسیت مجلس نسبت به این موضوع افزایش یافت؛ به طوری که در سال‌های گذشته حدود ۱۴ میلیارد دلار، در مقطعی حدود ۱۲ میلیارد دلار و در آخرین سال مورد بررسی حدود ۸ میلیارد دلار برای واردات نهاده‌ها هزینه شده است. بیگدلی ادامه داد: هیات تحقیق و تفحص با استقبال کمیسیون کشاورزی و صحن و صحن مجلس و برای بیش از ۹۰ درصد نمایندگان در آبان‌ماه وارد مرحله اجرایی شد و تیم کارشناسی هیات در وزارت جهاد کشاورزی مستقر شد.

هدف تحقیق و تفحص؛ اصلاح ساختار واردات و توزیع نهاده‌ها

وی با بیان اینکه نگاه هیات تحقیق و تفحص صرفاً برخورد سلبی و «مگیر و ببند» نبوده است، تصریح

کرد: هدف اصلی، شناسایی گلوگاه‌ها و آسیب‌های موجود در فرآیند واردات و توزیع نهاده‌های دامی و اصلاح ساختار این حوزه بوده است. رئیس هیات تحقیقی و تفحص مجلس یکی از اقدامات مدنظر این هیات را ساماندهی و وادستانی کل کشور با هیات تحقیق و تفحص خبر داده و گفت: برای رسیدگی به تخلفات احتمالی، شعب ویژه‌ای در این مجموعه‌ها پیش‌بینی و راه‌اندازی شده است.

بیگدلی با اشاره به جلسات متعدد هیات تحقیق و تفحص با تولیدکنندگان و تشکل‌های بخش کشاورزی اظهار کرد: تولیدکنندگان، تشکل‌ها و تعاونی‌ها به هیات اعتماد کردند و گزارش‌ها و اطلاعات مختلفی را در اختیار ما قرار دادند.

۴۰۰ پرونده تخلف واردکنندگان نهاده‌های دامی به تعزیرات معرفی شد

وی با بیان اینکه هیات تلاش کرده بافته‌های تحقیق و تفحص پیش از بررسی کامل وارد فضای رسانه‌ای نشود، گفت: در جریان بررسی‌ها، حدود ۴۰۰ پرونده برای رسیدگی به تعزیرات حکومتی معرفی شد. رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس توضیح داد: این پرونده‌ها مربوط به واردکنندگانی بود که از تولیدکنندگان، دامداران و مرغ‌داران وجه دریافت کرده بودند، اما در پی افزایش قیمت، نهاده را تحویل نداده یا در برخی موارد وجه قبلی

برش

تکلیف ۲۰ هزار تن مرغ منجمد تاریخ گذشته چه شد؟

به گزارش خبرنگار مهر، محمد جواد عسگری رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی در ادامه نشست خبری ارائه عملکرد هیات تحقیق و تفحص مجلس از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی در واردات نهاده‌های دامی، با اشاره به وضعیت تولید و مصرف گوشت مرغ در کشور اظهار کرد: بر اساس اطلاعات واصله، حدود ۲۰۰ واحد تولیدی پروتئین سفید شامل مرغ و تخم‌مرغ در کشور فعال هستند و حدود ۳ میلیون تن گوشت مرغ تولید می‌کنند. وی افزود: نیاز سالانه کشور به گوشت مرغ حدود ۲ میلیون و ۲۴۰۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تن است و بر این اساس، حدود ۵۰۰ هزار تن از تولید کشور مازاد بر نیاز داخلی است که باید به صنایع منتقل، ذخیره یا صادر شود. رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس ادامه داد: ذخیره‌سازی برای مواقع ضروری انجام می‌شود، اما طی سه تا چهار ماه گذشته بازار مرغ با نوسانات شدیدی مواجه شد و جلسات متعددی برای کنترل و مدیریت بازار برگزار کردیم.

عسگری با اشاره به وضعیت مرغ‌های ذخیره‌شده در سردخانه‌ها گفت: به دلیل بی‌تدبیری و سوءمدیریت، بخشی از مرغ‌هایی که در سردخانه‌ها باقی مانده بود، تاریخ مصرفشان گذشته بود و در یک مرحله حدود ۲۰ هزار تن مرغ منجمد تاریخ‌گشته وجود داشت.

وی تصریح کرد: بر اساس اسناد و مدارکی که به کمیسیون ارائه شده، برای تغییر تاریخ مصرف این مرغ‌ها و تمدید سه‌ماهه آن فشارهایی به مسئولان، معاون دامپزشکی کشور، وارد شده بود تا امکان عرضه این محصولات فراهم شود.

رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: مستندات تاریخ مصرف این است که برای این محصولات آزمایش‌های لازم، به‌ویژه آزمایش سالمونلا، انجام نشده بود. رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس ادامه داد: فلسفه وجودی تمدید تاریخ مصرف باید مشخص باشد و این اقدام از نظر ما خلاف قانون است؛ به‌ویژه اینکه بدون انجام آزمایش‌های لازم نمی‌توان درباره سلامت محصول و امکان عرضه آن به مصرف‌کننده تصمیم گرفت. عسگری گفت: موضوع رابطه سازمان بازرسی کل کشور گزارش کرده‌ایم و همچنین نامه‌ای به رئیس جمهور ارسال کرده‌ایم و اتفاقات رخ داده در حال پیگیری است. وی درباره میزان مرغ منجمد تاریخ‌گشته صحت دارد و وزارت جهاد کشاورزی در خصوص تاریخ مصرف این محصولات توضیحی ندارد. رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس

گفت: این به معنای عرضه تمام ۲۰ هزار و ۵۰۰ تن نیست؛ بخشی از این مرغ‌ها عرضه شده بود و پس از پیگیری‌های کارشناسان نیز آنها را مصفا کرده بودند و نشان می‌داد برای تغییر تاریخ مصرف و تمدید سه‌ماهه آن فشارهایی وجود داشته است. وی با تأکید بر اهمیت موضوع سلامت محصولات غذایی اظهار کرد: مهم‌تر از بحث تمدید تاریخ مصرف این است که برای این محصولات آزمایش‌های لازم، به‌ویژه آزمایش سالمونلا، انجام نشده بود. رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس ادامه داد: فلسفه وجودی تمدید تاریخ مصرف باید مشخص باشد و این اقدام از نظر ما خلاف قانون است؛ به‌ویژه اینکه بدون انجام آزمایش‌های لازم نمی‌توان درباره سلامت محصول و امکان عرضه آن به مصرف‌کننده تصمیم گرفت. عسگری گفت: موضوع رابطه سازمان بازرسی کل کشور گزارش کرده‌ایم و همچنین نامه‌ای به رئیس جمهور ارسال کرده‌ایم و اتفاقات رخ داده در حال پیگیری است. وی درباره میزان مرغ منجمد تاریخ‌گشته صحت دارد و وزارت جهاد کشاورزی در خصوص تاریخ مصرف این محصولات توضیحی ندارد. رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس

گفت: این به معنای عرضه تمام ۲۰ هزار و ۵۰۰ تن نیست؛ بخشی از این مرغ‌ها عرضه شده بود و پس از پیگیری‌های کارشناسان نیز آنها را مصفا کرده بودند و نشان می‌داد برای تغییر تاریخ مصرف و تمدید سه‌ماهه آن فشارهایی وجود داشته است.

رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس ادامه داد: تمام افرادی که در زمان وقوع این اتفاقات مسئولیت داشته‌اند باید پاسخگو باشند و مجلس شورای اسلامی نیز در این زمینه کوتاه نخواهد آمد. عسگری گفت: افرادی که به دلیل عدم پاسخگویی به مکاتبات، از سوی کمیسیون معرفی شده‌اند، به دستگاه قضایی و سازمان بازرسی کل کشور معرفی شده‌اند. وی در واکنش به اظهارات معاون وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر اینکه بررسی‌های این وزارتخانه وقوع چنین تخلفاتی را تأیید نمی‌کند، اظهار کرد: اتفاقاً اسناد و مدارک موجود نشان می‌دهد این تخلفات صورت گرفته و مسئولان مربوطه قطعاً باید در این زمینه پاسخگو باشند. رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس با اشاره به مکاتبات کمیسیون با رئیس جمهور گفت: هر جا مشکلی کم‌کاری، بی‌توجهی یا فساد وجود داشته، موضوع را به صورت مکتوب به رئیس جمهور اعلام کرده‌ایم و وضعیت و راهکارهای پیشنهادی را در اختیار ایشان قرار داده‌ایم تا درباره آنها تصمیم‌گیری شود.

تفحص اشاره کرد و گفت: در مجموع حدود ۹۳ نامه به وزارت جهاد کشاورزی ارسال شد که ۵۵ مورد آن

پی پاسخ ماند، ۲۴ پاسخ ناقص و کلی دریافت شد و ۱۵ پاسخ نیز از نظر هیات قابل اتکا و قابل قبول نبود. همچنین از همکاری سازمان تعزیرات حکومتی و دادستانی کل کشور با هیات تحقیق و تفحص خبر داده و گفت: برای رسیدگی به تخلفات احتمالی، شعب ویژه‌ای در این مجموعه‌ها پیش‌بینی و راه‌اندازی شده است.

اطلاعات واردات نهاده‌ها از چند دستگاه؛ اسلام‌شد رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس با اشاره به نحوه راستی‌آزمایی اطلاعات گفت: بررسی‌ها صرفاً بر مبنای اطلاعات وزارت جهاد کشاورزی انجام نشد

و هیات از دستگاه‌های مختلف از جمله گمرک، سازمان بنادر، بانک مرکزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت راه اطلاعات دریافت کرد. وی افزود: هدف این بود که اطلاعات ارائه‌شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی با داده‌های سایر دستگاه‌ها تطبیق داده و صحت‌سنجی شود و در این فرآیند به یافته‌های قابل توجهی دست پیدا کردیم.

۸۳ درصد مکاتبات هیات با وزارت جهاد پی‌پاسخ با ناقص بود

بیگدلی در بخش دیگری از سخنان خود به میزان همکاری وزارت جهاد کشاورزی با هیات تحقیق و

تفحص اشاره کرد و گفت: در مجموع حدود ۹۳ نامه به وزارت جهاد کشاورزی ارسال شد که ۵۵ مورد آن پاسخ ماند، ۲۴ پاسخ ناقص و کلی دریافت شد و ۱۵ پاسخ نیز از نظر هیات قابل اتکا و قابل قبول نبود.

همچنین از همکاری سازمان تعزیرات حکومتی و دادستانی کل کشور با هیات تحقیق و تفحص خبر داده و گفت: برای رسیدگی به تخلفات احتمالی، شعب ویژه‌ای در این مجموعه‌ها پیش‌بینی و راه‌اندازی شده است.

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس مدعی شد: کمترین میزان همکاری مربوط به وزارت جهاد کشاورزی بوده و عدم پاسخگویی این وزارتخانه، در

فرآیند صحت‌سنجی تخلفات و سوءمدیریت‌های احتمالی، مشکلات جدی ایجاد کرده است.

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس گفت: مابه‌التفاوت ارز ترجیحی ۶ میلیون و ۷۴ هزار تن نهاده موجود در بنادر، حدود ۱۷۵ هزار میلیارد تومان است که هنوز وصول نشده است.

بیگدلی، با انتقاد از نحوه اجرای سیاست حذف ارز ترجیحی نهاده‌ها اظهار کرد: در زمان بررسی و تصویب بودجه سال ۱۴۰۴، انتظار این بود که وزارت جهاد کشاورزی و مسئولان عالی کشور برای تأمین نهاده‌های مورد نیاز کشور، تدبیر لازم را انجام دهند.

وی افزود: کشور به‌صورت ماهانه حدود یک میلیارد دلار نهاده نیاز دارد و این رقم در سال حدود ۱۲ میلیارد دلار می‌شود، اما مدیریت لازم برای این موضوع وجود ندارد. وی افزود: در این حوزه شکل گرفته است آبان‌ماه مجبور شد برای جبران کسری منابع، موضوع آزادسازی ارز را اجرا کند.

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس ادامه داد: در قانون برنامه هفتم پیشرفت تأکید شده بود که اگر قرار است ارز ترجیحی حذف شود، این کار باید به‌صورت تدریجی انجام شود و اثر آن به حلقه آخر تولیدکننده برسد، نه اینکه مستقیماً به مصرف‌کننده منتقل شود.

بیگدلی با انتقاد از تصمیم دولت برای حذف ارز ترجیحی گفت: ما در آن مقطع مخالفت خود را اعلام کردیم و افزایش قیمت کالاهای اساسی پس از حذف ارز ترجیحی قابل پیش‌بینی بود. هشدارهای لازم نیز در مجلس و در قالب بیانیه‌ها و تذکرات به دولت داده شد.

۶ میلیون و ۷۴ هزار تن نهاده‌ها از ترجیحی در بنادر بود وی در ادامه به یکی از محورهای مورد بررسی هیات تحقیق و تفحص اشاره کرد و گفت: بر اساس اطلاعاتی که از گمرک در تاریخ ۱۰ دی‌ماه ۱۴۰۴ دریافت کردیم، حدود ۶ میلیون و ۷۴ هزار و ۷۵۲ تن کالای اساسی و نهاده در بنادر و اسکله‌ها وجود داشت.

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس افزود: این کالاهای باز از ترجیحی وارد کشور شده بودند و پس از حذف ارز ترجیحی، ارزش آن‌ها افزایش قابل توجهی پیدا کرد.

بیگدلی با اشاره به نمونه ذرت اظهار کرد: نرخ ارز مورد استفاده برای واردات ذرت از حدود ۱۱ هزار و ۲۰۰ تومان به حدود ۴۷ هزار تومان رسید و با توجه به حجم بالای ذرت موجود در بنادر، ارزش این کالاهای نیز افزایش قابل توجهی پیدا کرد.

فرآیند صحت‌سنجی تخلفات و سوءمدیریت‌های احتمالی، مشکلات جدی ایجاد کرده است.

واکنش هیات تحقیق و تفحص به بسته شدن دفتر بیگدلی همچنین به بسته شدن دفتر هیات تحقیق و تفحص در وزارت جهاد کشاورزی اشاره کرد و گفت: این اقدام از نظر هیات تحقیق و تفحص قابل قبول نیست و موضوع از طریق دادستانی تهران پیگیری شده است.

وی افزود: افراد مرتبط با بسته شدن دفتر هیات به دادستانی تهران معرفی شده‌اند و پیگیری‌های لازم وزارتخانه و دولت به پاسخگویی ادامه دارد.

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس این اقدام را توهین به جایگاه نظارتی مجلس دانست و گفت: مجلس شورای اسلامی به عنوان عالی‌ترین نهاد نظارتی کشور، نسبت به این موضوع بی‌پاسخ نخواهد ماند. بیگدلی با اشاره به احتمال استفاده مجلس از ابزارهای نظارتی خود اظهار کرد: نمایندگان نسبت به این تصمیم وزارت جهاد کشاورزی ناراحت هستند و موضوع سؤال از وزیر و حتی استیضاح وزیر نیز در مجلس مطرح خواهد بود. عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی تأکید کرد: رویکرد هیات تحقیق و تفحص در این پرونده، اصلاح ساختار واردات و توزیع نهاده‌های دامی، شناسایی گلوگاه‌ها، افزایش شفافیت و جلوگیری از تکرار تخلفات است.

۱۷۵ هزار میلیارد تومان مابه‌التفاوت ارز نهاده‌ها وصول‌نشده است

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس گفت: مابه‌التفاوت ارز ترجیحی ۶ میلیون و ۷۴ هزار تن نهاده موجود در بنادر، حدود ۱۷۵ هزار میلیارد تومان است که هنوز وصول نشده است.

بیگدلی، با انتقاد از نحوه اجرای سیاست حذف ارز ترجیحی نهاده‌ها اظهار کرد: در زمان بررسی و تصویب بودجه سال ۱۴۰۴، انتظار این بود که وزارت جهاد کشاورزی و مسئولان عالی کشور برای تأمین نهاده‌های مورد نیاز کشور، تدبیر لازم را انجام دهند.

وی افزود: کشور به‌صورت ماهانه حدود یک میلیارد دلار نهاده نیاز دارد و این رقم در سال حدود ۱۲ میلیارد دلار می‌شود، اما مدیریت لازم برای این موضوع وجود ندارد. وی افزود: در این حوزه شکل گرفته است آبان‌ماه مجبور شد برای جبران کسری منابع، موضوع آزادسازی ارز را اجرا کند.

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس ادامه داد: در قانون برنامه هفتم پیشرفت تأکید شده بود که اگر قرار است ارز ترجیحی حذف شود، این کار باید به‌صورت تدریجی انجام شود و اثر آن به

حلقه آخر تولیدکننده برسد، نه اینکه مستقیماً به مصرف‌کننده منتقل شود.

بیگدلی با انتقاد از تصمیم دولت برای حذف ارز ترجیحی گفت: ما در آن مقطع مخالفت خود را اعلام کردیم و افزایش قیمت کالاهای اساسی پس از حذف ارز ترجیحی قابل پیش‌بینی بود. هشدارهای لازم نیز در مجلس و در قالب بیانیه‌ها و تذکرات به دولت داده شد.

۶ میلیون و ۷۴ هزار تن نهاده‌ها از ترجیحی در بنادر بود وی در ادامه به یکی از محورهای مورد بررسی هیات تحقیق و تفحص اشاره کرد و گفت: بر اساس اطلاعاتی که از گمرک در تاریخ ۱۰ دی‌ماه ۱۴۰۴ دریافت کردیم، حدود ۶ میلیون و ۷۴ هزار و ۷۵۲ تن کالای اساسی و نهاده در بنادر و اسکله‌ها وجود داشت.

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس افزود: این کالاهای باز از ترجیحی وارد کشور شده بودند و پس از حذف ارز ترجیحی، ارزش آن‌ها افزایش قابل توجهی پیدا کرد.

بیگدلی با اشاره به نمونه ذرت اظهار کرد: نرخ ارز مورد استفاده برای واردات ذرت از حدود ۱۱ هزار و ۲۰۰ تومان به حدود ۴۷ هزار تومان رسید و با توجه به حجم بالای ذرت موجود در بنادر، ارزش این کالاهای نیز افزایش قابل توجهی پیدا کرد.

اخبار

۱۷۵ همت مابه‌التفاوت نرخ ارز نهاده‌ها

وی گفت: بر اساس محاسبات انجام‌شده، اگر فقط ذرت را مبنا قرار دهیم، مابه‌التفاوت نرخ ارز و قیمت بازار آزاد حدود ۱۷۵ هزار میلیارد تومان می‌شود. بیگدلی با اشاره به مصوبه هیات وزیران درباره محاسبه و وصول مابه‌التفاوت ارز اظهار کرد: بر اساس این مصوبه، سازمان حسابرسی باید وارد موضوع می‌شد و مابه‌التفاوت مربوط به کالاهای موجود را از واردکنندگان دریافت می‌کرد، اما تا این لحظه این اتفاق نیفتاده است. وی افزود: حتی اگر فرض کنیم کل این مبلغ امروز وصول شود، حدود هشت ماه این منابع در اختیار واردکنندگان بوده است.

وزارت جهاد اطلاعات کامل در اختیار سازمان حسابرسی ن گذاشته است

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس با اشاره به مکاتبات انجام‌شده با سازمان حسابرسی گفت: ما مکاتبات مختلفی با سازمان حسابرسی داشتیم. پاسخی که از این سازمان دریافت کردیم این بود که طی چند مکاتبه، اطلاعاتی از وزارت جهاد کشاورزی دریافت شده، اما این اطلاعات به اندازه‌ای نبوده که امکان بررسی دقیق موضوع وجود داشته باشد. بیگدلی ادامه داد: سازمان حسابرسی اعلام کرده اطلاعات ارائه‌شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی قابل اتکا نبوده و به همین دلیل بررسی دقیق مابه‌التفاوت از امکان پذیر نشده است. وی با بیان اینکه هیات تحقیق و تفحص موضوع را از دستگاه‌های مختلف پیگیری کرده است، گفت:

دیوان محاسبات نیز درباره این موضوع اعلام حسابرسی و سازمان بازرسی باید با جدیت بیشتری ورود می‌کردند.

بررسی ۶ میلیون تن نهاده پس از پیگیری هیات تحقیق و تفحص

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس اظهار کرد: با پیگیری‌های هیات، تذکرات و مصاحبه‌هایی که انجام شد، امروز جلسه‌ای در وزارت جهاد کشاورزی برای بررسی وضعیت حدود ۶ میلیون تن کالای موجود در بنادر تشکیل شده است.

وی افزود: اصل موضوع روشن است؛ حدود ۶ میلیون و ۷۴ هزار تن کالا در آن مقطع در بنادر وجود داشته، برای این کالاهای ترجیحی اختصاص یافته و پس از تغییر نرخ ارز، باید سازوکار وصول مابه‌التفاوت آن اجرا می‌شد. بیگدلی گفت: اینکه این کالاهای متعلق به کدام شرکت‌ها و واردکنندگان بوده و چه میزان مابه‌التفاوت باید از هر شرکت دریافت شود، نیازمند دریافت اطلاعات دقیق و قابل اتکاست؛ اطلاعاتی که تاکنون به‌صورت کامل در اختیار هیات تحقیق و تفحص قرار نگرفته است.

انتقاد از پرداخت گزینشی ارز و واردکنندگان

وی در بخش دیگری از سخنان خود به نحوه تخصیص ارز به واردکنندگان نهاده‌ها اشاره کرد و گفت: در این حوزه به مواردی مواجه هستیم که از به برخی واردکنندگان پرداخت شده، اما برخی دیگر که فعالیت خود را با دلسوزی انجام داده و رابطه و ارتباطی نداشته‌اند، نتوانسته‌اند از خود را دریافت کنند. رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس این وضعیت را «برخورد گزینشی» توصیف کرد و افزود: مشخص نیست بر اساس چه معیار و شاخصی ارز به یک واردکننده پرداخت شده و واردکننده دیگری از دریافت ارز محروم مانده است.

بیگدلی تأکید کرد: برای بررسی دقیق این موضوع باید اطلاعات شرکت‌ها و میزان ارز دریافتی آنها در اختیار هیات قرار گیرد تا مشخص شود واردات نهاده‌ها و منابع ارزی در اختیار چه شرکت‌هایی بوده و آیا انحصاری در این حوزه شکل گرفته است یا خیر. وی گفت: اگر اطلاعات دقیق شرکت‌ها ارائه شود، ایجاد موضوع و اینکه انحصار واردات نهاده‌ها در اختیار چه شرکت‌هایی بوده است، روشن نخواهد شد.

انتقاد از اجرای حذف ارز ترجیحی

عسگری با اشاره به موضوع حذف ارز ترجیحی اظهار کرد: حذف ارز ترجیحی می‌توانست یک جراحی خوب اقتصادی باشد، اما این کار در بدترین زمان ممکن انجام شد. وی افزود: پیش از اجرای این سیاست، در نامه‌ای همراه ضربه‌های به مسئولان اعلام کرده‌یم که اصل حذف ارز ترجیحی می‌تواند اقدام مناسبی باشد، اما برای چنین جراحی اقتصادی باید سازوکارها و زیرساخت‌های لازم فراهم شود.

رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس ادامه داد: در دولت‌های نهم و دهم برای اجرای سیاست‌های اقتصادی، سازوکارها و زیرساخت‌ها تعریف و بستر اجرای آنها فراهم شد، اما در این مورد بدون آماده‌سازی شرایط لازم اقدام شد و مشکلات متعددی به وجود آمد. عسگری گفت: وقتی مصوبات و مشکلات ایجادشده در حوزه‌های مختلف را بررسی می‌کنیم، بخش قابل توجهی از آنها ناشی از بی‌تدبیری در زمان اجرای حذف ارز ترجیحی بوده است. وی افزود: کمیسیون کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست و همچنین کمیسیون امنیت ملی در این خصوص نامه‌مشترکی تهیه کردند و از رئیس جمهور خواستند اجرای این سیاست در آن مقطع انجام نشود، اما این موضوع توجه نشده و در نهایت حذف ارز ترجیحی اجرا شد.

ادامه در صفحه ۴

بازار افغانستان در انتظار سرمایه ایرانی؛

رقبا جلو افتادند

مهندسی و فناوری‌های مرتبط با تولید از جمله حوزه‌هایی هستند که می‌توانند زمینه حضور شرکت‌های ایرانی را فراهم کنند.

این تیرکز نشان می‌دهد که دوغانرون تنها یک مرز تجاری نیست، بلکه بخش مهمی از زنجیره تأمین بازار افغانستان به آن وابسته است. بنابراین اگر قرار باشد تجارت دو کشور به سطوح بالاتر برسد، توسعه ظرفیت این مرز، کاهش توقف کامیون‌ها، تسهیل رویه‌های گمرکی، توسعه انبارها و افزایش خدمات لجستیکی باید هم‌زمان باشند صادرات دنبال شود.

در ماه‌های اخیر نیز افزایش شکمگیر صادرات از دوغانرون و کاهش زمان توقف کامیون‌ها تا تأکید شده است؛ موضوعی که نشان می‌دهد بخشی از سیاست توسعه تجارت با افغانستان اکنون به سمت رفع گلوگاه‌های فیزیکی و لجستیکی حرکت کرده‌است.

بازار افغانستان دیگر فقط کالای نمی خواهد

تعبیر مهم در بازار افغانستان، افزایش تقاضا برای کالاهای واسطه‌ای و خدمات تخصصی است. افغانستان برای توسعه تولید و زیرساخت خود به تجهیزات، ماشین‌آلات، مصالح، انرژی، خدمات فنی و مهندسی و فناوری نیاز دارد؛ بنابراین ظرفیت ایران می‌تواند از صادرات محصول نهایی فراتر رود. مصالح ساختمانی، فولاد، سیمان، ماشین‌آلات، قطعات و تجهیزات صنعتی، صنایع غذایی، انرژی‌های تجدیدپذیر و تجهیزات خورشیدی، خدمات فنی و مهندسی و فناوری‌های مرتبط با تولید از جمله حوزه‌هایی هستند که می‌توانند زمینه حضور شرکت‌های ایرانی را فراهم کنند

مصالح ساختمانی، فولاد، سیمان، ماشین‌آلات، قطعات و تجهیزات صنعتی، صنایع غذایی، انرژی‌های تجدیدپذیر و تجهیزات خورشیدی، خدمات فنی و

بیکدلی، رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی در حوزه واردات نهاده‌های دامی، با اشاره

به یافته‌های این هیات اظهار کرد: گزارش نهایی کمیسیون درباره تخلف، بار حقوقی دارد و زمانی که گزارش‌های مستند هیات، گزارش دیوان محاسبات و اطلاعات دریافت شده از دستگاه‌های مختلف نهایی و در کمیسیون قرائت نشود، نمی‌توان موضوع را برای برخورد به مراجع قضایی ارسال کرد. وی افزود: به همین دلیل در بیان نتایج تحقیقات از واژه‌هایی استفاده می‌کنیم که بار حقوقی نداشته باشد و موجب نشود پیش از تکمیل فرایند قانونی درباره افراد اظهار نظر قطعی صورت گیرد. رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس ادامه داد: آنچه برای ما کاملاً شواهد است، در خوش بینانه‌ترین حالت ناکارآمدی و در برخی موارد ترک فعل است و این موارد در گزارش نهایی هیات مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

شیاسی موار در دریافت نهاده بازار

بیکدلی با اشاره به برخی مصادیق شناسایی شده در جریان تحقیق و تفحص گفت: مواردی وجود دارد که از طریق واسطه‌ها و ارتباطات، افرادی توانسته‌اند نهاده دریافت کنند؛ برای نمونه موردی وجود دارد که ۱۵ هزار تن نهاده بازار از ترجیحی دریافت شده است؛ وی تأکید کرد: این موارد پس از تکمیل بررسی‌ها و جمع بندی گزارش، قطعاً باید از مسیر قانونی پیگیری شود و در صورت احراز تخلف، برخورد لازم صورت گیرد.

ابزار نظارتی مجلس فقط ارجاع پرونده قضایی نیست

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس با بیان اینکه مجلس نباید صرفاً فقط دستور حکم قضایی باشد، اظهار کرد: مجلس برخی حوزه‌ها تا شش ماه گذشته است و باید از این اقدامات قدر دانی کرد، به ویژه اینکه تلاش شد کمبود کالاهای اساسی در کشور ایجاد نشود، اما این موضوع نباید موجب نادیده گرفتن مشکلات و گزارش‌های مستند هیات تحقیق و تفحص شود.

دو توافق‌های اقتصادی دو کشور نیز موضوعاتی مانند مکانیزه‌سازی کشاورزی، سرمایه‌گذاری در معادن، ترانزیت، حمل‌ونقل و تسهیل گمرکی در دستور کار قرار گرفته است؛ دو توافق اقتصادی ایران و افغانستان نیز ۹۲ ماهه دارد و اجرای آن می‌تواند دامنه همکاری‌ها را از تجارت کالا به حوزه‌های تولید و سرمایه‌گذاری گسترش دهد.

رقب‌ها منتظر ایران نمادند

یکی از مهم‌ترین نکات در شرایط فعلی، افزایش رقابت برای حضور در بازار افغانستان است. محمود سیادت، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان، با اشاره به شرایط بازار افغانستان تأکید کرد که رقبای سرمایه‌گذاری ایران در این بازار فعال هستند و از یکستان نیز در سال‌های اخیر رشد قابل توجهی در صادرات به افغانستان داشته‌است. او همچنین بر نقش بیشتر بانک‌ها و صندوق توسعه صادرات برای تقویت حضور ایران تأکید کرد.

این مسئله اهمیت هدف ۱۰ میلیارد دلاری را دو چندان می‌کند. اگر ایران صرفاً به افزایش ظرفیت صادراتی خود اتکا کند اما سازگاری مالی، حضور مستقیم شرکت‌ها، شبکه توزیع و شرکای محلی را توسعه ندهد، بخشی از تقاضای جدید افغانستان می‌تواند توسط رقبای منطقه‌ای پاسخ داده شود.

بنابراین رقابت در بازار افغانستان فقط رقابت بر سر

قیمت کالا نیست؛ رقابت بر سر سرعت تحویل، هزینه حمل، تأمین مالی، خدمات پس از فروش، انتقال

فناوری و امکان اجرای پروژه نیز هست.

راه‌ن‌خواف هرات، تجارت روی ریل

در کنار جاده، راه‌آهن نیز به تدریج در حال تبدیل شدن به یکی از مسیرهای مهم تجارت ایران و افغانستان است. براساس آمار وزارت فواید عامه افغانستان، در سال ۱۴۰۴، بیش از ۶۴۲ هزار تن کالا از مسیر خواف، هرات جابه‌جا شده‌است. مجموع انتقالات چهار بندر ریلی افغانستان نیز بیش از ۶۰۱ میلیون تن اعلام شده و نسبت به سال قبل ۳۹۰۱ درصد افزایش داشته‌است.

اهمیت راه‌آهن از آن جهت است که افزایش حجم تجارت ۱۰ میلیارد دلاری بدون توسعه مسیرهای حمل‌ونقل امکان‌پذیر نیست. انتقال حجم بالایی کالا با جاده، هزینه و فشار بیشتری بر پایانه‌های مرزی ایجاد می‌کند و توسعه ریلی می‌تواند بخشی از این بار را کاهش دهد. در نتیجه، تکمیل و توسعه مسیر خواف، هرات فقط یک پروژه حمل‌ونقل نیست؛ بلکه بخشی از زیرساخت مورد نیاز برای افزایش تجارت ایران با افغانستان و اتصال افغانستان به شبکه حمل‌ونقل منطقه‌ای است.

افغانستان می‌تواند از مقصد به مسیر ترانزیتی

تبدیل شود

تحولات ۱۴۰۵ یک فرصت بزرگ ترانزیت پیش روی ایران قرار داده‌است. در تیرماه، ایران، افغانستان و تاجیکستان صورت‌جلسه عملیاتی راه‌گذر سه‌جانبه جاده‌ای را امضا کردند. طبق این توافق، قرار است نخستین حمل‌آزمایشی این مسیر حد اکثر ظرف یک ماه انجام شود و سه کشور برای کاهش توقف مرزی، تسهیل روادید رانندگان، توسعه زیرساخت‌های مرزی و ایجاد سازوکارهای مشترک همکاری کنند. همچنین امکان توسعه

واژه‌شناسی دقت می‌کنیم؛ از کلیدواژه‌هایی مانند ناکارآمدی، کمبود تخصص و بی‌تدبیری استفاده می‌کنیم تا بار حقوقی سنگینی نداشته باشد، چون گزارش نهایی هنوز در کمیسیون قرائت نشده‌است. وی اضافه کرد: اما مصداق بسیار روشن است. برای مثال، شرکتی با واسطه‌گر ۱۵ هزار تن نهاده بازار ترجیحی دریافت کرده که مستندات آن موجود است. این موارد قطعاً باید به مراجع قضایی ارسال شود. مجلس نباید صرفاً به ارسال پرونده به قوه قضائیه بسنده کند. ما ابزارهای نظارتی مانند تذکر، سؤال و استیضاح را در اختیار داریم. ابراهیمی تأکید کرد: انتظار ما از دولت مستخدم این است که از این گزارش‌ها برای اصلاح مدیریت خود استفاده کند. ما تمام موارد را به صورت مکتوب در اختیار شخص رئیس جمهور قرار داده‌ایم و امید داریم که پیش از تبدیل شدن به بحران، راهکارهای اصلاحی ارائه دهیم. وی بیان کرد: مشکل اصلی این است که زیرساخت‌ها و سازوکارهای لازم برای اجرای تصمیمات فراهم نمی‌شود. برای مثال، حذف ارز ترجیحی یک جراحی اقتصادی خوب بود، اما بدون بیهوشی و بدون آمادگی‌سازی زیرساخت‌ها انجام شد. ما بیش از اجرا، نامه مشترک کمیسیون کشاورزی و کمیسیون امنیت ملی را به رئیس جمهور نوشتم و حتی به مقام معظم رهبری نیز مکاتبه کردیم که زمان اجماع مناسب نیست. اما متأسفانه توجه نشد. این نماینده مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: حال‌ا که از ترجیحی حذف شده، باید منافعی که برای برخی ایجاد شده، به جیب مردم و تولیدکننده‌ها برگردد. متأسفانه این اتفاق نیفتاده‌است. نمونه بارز آن، مدیریت میوه‌ش عبید بود؛ حدود ۵۰ تن پرتقال باقیمت ۷۰ هزار تومان خریداری شد، در حالی که قیمت روز آن ۵۰ هزار تومان بود. ۲۶۰۰ میلیارد ریال به یک شرکت و رشکسته داده شد، ۲۵۰۰ میلیون ریال دیگر نیز از بیت‌المال هزینه‌شد و باقیمانده پرتقال‌های فروش نرفته با قیمت ۲۰۲۵ هزار تومان به همان شرکت فروخته شد. این تلفیقی از سوءمدیریت و فساد است. ابراهیمی افزود: امیدواریم تحقیق و تفحص با جدیت دنبال شود و ریشه فساد و بی‌کفایتی در حوزه امنیت غذایی جمع‌آوری شود. نتیجه‌نهایی پس از دریافت گزارش کارل از وزارت جهاد، جاکانتریک‌ماه بعد اعلام خواهد شد. اگر وزارت جهاد همکاری نکند، از طریق دستگاه قضایی پیگیری خواهد شد.

این مسیر به کشورهای آسیای مرکزی و چین نیز بررسی شده‌است.

صورت‌جلسه عملیاتی راه‌گذر سه‌جانبه ایران، افغانستان و تاجیکستان امضا شد

این تحول از منظر تجارت ایران اهمیت زیادی دارد؛ زیرا در صورت عملیاتی شدن، افغانستان دیگر صرفاً مقصد کالاهای ایرانی نخواهد بود و می‌تواند به حلقه‌ای در مسیر ارتباط ایران با آسیای مرکزی تبدیل شود. به بیان دیگر، ارزش بازار افغانستان برای ایران تنها در اندازه مصرف داخلی این کشور خلاصه نمی‌شود؛ موقعیت جغرافیایی افغانستان می‌تواند آن را به بخشی از زنجیره ترانزیت منطقه تبدیل کند و در این صورت، تجارت، حمل‌ونقل و خدمات لجستیکی به یکدیگر پیوند خواهند خورد.

چاپ‌ها و میلک؛ ضلع دیگر تجارت شرقی

در جنوب شرق نیز زیرساخت‌های مرتبط با تجارت افغانستان در حال توسعه است. در خرداد ۱۴۰۵، مقام‌های سیستان و بلوچستان بر اهمیت احداث پل دوم میلک برای افزایش ظرفیت مبادلات تجاری، تسهیل حمل‌ونقل و تقویت جایگاه ترانزیتی استان با تکیه بر ظرفیت بندر چاپهار تأکید کردند. این مسیر می‌تواند مکمل دوغانرون باشد. هرچه مسیرهای دسترسی افغانستان به ایران متنوع‌تر شود، وابستگی تجارت به یک نقطه مرزی کاهش می‌یابد و امکان استفاده از ظرفیت چاپهار برای دسترسی افغانستان به آب‌آ آزاد نیز بیشت‌رمی‌شود. از این منظر، توسعه تجارت با افغانستان باید هم‌زمان در چند محور دنبال شود و آن اینکه دوغانرون برای تجارت شرق و شمال شرق، میلک و چاپهار برای جنوب شرق و خواف، هرات برای توسعه حمل‌ونقل ریلی.

مشکل اصلی؛ مدیریت تجارت هنوز یک‌پارچه نیست

در کنار زیرساخت، یکی از چالش‌های مهم روابط اقتصادی دو کشور، نحوه مدیریت این بازار است. رئیس اتاق مشترک ایران و افغانستان از ضرورت بازنگری در ساختار مدیریت روابط اقتصادی با افغانستان سخن گفته و پرکندگی تصمیمات و متولیان را یکی از مشکلات موجود می‌داند. او همچنین بر ضرورت نقش افرتنی بیشتر بانک‌ها و صندوق توسعه صادرات در حمایت از صادرکنندگان تأکید دارد.

این مسئله زمانی اهمیت بیشتری پدای می‌کند که هدف تجارت ۱۰ میلیارد دلاری مطرح باشد. چنین رقمی با

ارزش بازار افغانستان

برای ایران نتهدارند اندازه مصرف داخلی این کشور خلاصه نمی‌شود؛ موقعیت جغرافیایی افغانستان می‌تواند آن را به بخشی از زنجیره ترانزیت منطقه تبدیل کند و در این صورت، تجارت، حمل‌ونقل و خدمات لجستیکی به یکدیگر پیوند خواهند خورد

معتد می‌زاده:

گروه مالی گردشگری در توسعه زیرساخت‌های کرمان پیشگام است

محمد معتمدی‌زاده، نماینده مردم سیرجان در برسر در مجلس شورای اسلامی، گروه مالی گردشگری را از سرمایه‌های ارزشمند استان کرمان دانست و گفت که مجموعه در حوزه‌های صنعت، معدن، گردشگری، بانکداری و توسعه زیرساخت‌ها نقش مؤثری ایفا کرده‌است. وی اجرای پروژه‌آزادراهی در استان را مهم‌ترین اقدامات بخش خصوصی در مسیر توسعه عنوان کرد و حضور گروه مالی گردشگری در طرح‌های زیربنایی را اقدامی ماندگار دانست.

معتد می‌زاده با تقدیر از عملکرد بانک گردشگری در حمایت از فعالیت‌های اقتصادی، بر ضرورت تدوم سرمایه‌گذاری‌های این گروه در استان تأکید کرد و گفت مجمع نمایندگان کرمان از طرح‌های توسعه‌ای گروه مالی گردشگری حمایت می‌کند. وی خواستار گسترش حضور این مجموعه در پروژه‌های آینده استان شد.

گزارش

بازار افغانستان با هدف گذاری تجارت ۱۰ میلیارد دلاری، توسعه زیرساخت و افزایش تقاضا برای کالا و فناوری، به فرصتی تازه برای ایران تبدیل شده؛ اما رقبا برای تصاحب این بازار منتظر نمی‌مانند. بازار افغانستان در حالی به یکی از مهم‌ترین مقاصد صادراتی ایران در منطقه تبدیل شده که فاصله میان حجم تجارت فعلی دو کشور و ظرفیت برآورده‌شده برای توسعه مبادلات، همچنان قابل توجه است. در ماه‌های اخیر، از ظرفیت بیش از ۱۰ میلیارد دلاری تجارت ایران و افغانستان سخن گفته شده؛ ظرفیتی که تحقق آن دیگر صرفاً به افزایش صادرات کالاهای سنتی وابسته نیست و توسعه سرمایه‌گذاری، خدمات فنی و مهندسی، انتقال فناوری، ترانزیت و ایجاد زنجیره‌های تولید مشترک را طلب می‌کند. هم‌زمان، رقبای ایران نیز در حال افزایش حضور خود در بازار افغانستان هستند و همین مسئله زمان ورود و تثبیت حضور شرکت‌های ایرانی را به یک متغیر تعیین‌کننده تبدیل کرده‌است.

تجارت فعلی کجاست و هدف ۱۰ میلیارد دلاری چه معنایی دارد؟

براساس آمار منتشرشده از سوی طرف افغانستانی، حجم تجارت ایران و افغانستان در سال ۱۴۰۳ به ۳ میلیارد و ۳۶۶ میلیون دلار رسید که از این میزان، حدود ۳ میلیارد و ۳۱۱ میلیون دلار سهم واردات افغانستان از ایران و ۵۵ میلیون دلار مربوط به صادرات افغانستان به ایران بوده‌است. در ادامه این روند، تجارت دو کشور در شش ماه نخست سال ۱۴۰۴ نیز به حدود ۱ میلیارد و ۶۲۶ میلیون دلار رسید؛ رقمی که شامل یک میلیارد و ۶۱۳ میلیون دلار واردات افغانستان از ایران و تنها ۱۳ میلیون دلار صادرات افغانستان به ایران بود.

این ارقام نشان می‌دهد اگرچه بازار افغانستان ظرفیت قابل توجهی برای توسعه مبادلات دارد، ساختار تجارت همچنان به شدت نامتوازن است و بخش عمده مبادلات در مسیر صادرات ایران به افغانستان قرار دارد؛ موضوعی که در کنار هدف گذاری تجارت ۱۰ میلیارد دلاری، ضرورت توسعه صادرات افغانستان به ایران، سرمایه‌گذاری مشترک و ایجاد زنجیره‌های تولید میان دو کشور را پررنگ‌تر می‌کند.

با این حال، برای سال ۱۴۰۵ آمار رسمی کامل و مجمعی تجارت دو جانب تا پایان تیر مرداد منتشر نشده‌است؛ بنابراین نمی‌توان یک رقم جدید را به عنوان «حجم تجارت ۱۴۰۵» اعلام کرد. آنچه در دسترس است، مجموعه‌ای از شاخص‌های جدید از عملکرد مرزها، صادرات، ترانزیت و زیرساخت‌های تجاری است که تصویر دقیق‌تری از مسیر حرکت تجارت دو کشور ارائه می‌دهد. درواقع، مسئله امروز بیش از آنکه نبود تقاضا در افغانستان باشد، به توان ایران برای تبدیل این تقاضا به قرارداد، پروژه و سرمایه‌گذاری مربوط می‌شود. بازار افغانستان در حال حرکت از تقاضای صرف برای کالاهای مصرفی به سمت ماشین‌آلات، تجهیزات، خدمات فناوری و مرزها و همین تغییر می‌تواند ساختار تجارت دو کشور را نیز متحول کند.

دوغانرون؛ شریان اصلی تجارت با افغانستان

یکی از روشن‌ترین نشانه‌های ظرفیت موجود، عملکرد مرز دوغانرون است. براساس گزارش‌های منتشرشده در تیر ۱۴۰۵، حجم تجارت ایران با افغانستان سالانه بیش از ۱۳ میلیارد دلار برآورد می‌شود و دوغانرون به عنوان مهم‌ترین گذرگاه تجاری ایران با افغانستان،

افشای تخلفات در وزارت جهاد کشاورزی

بیکدلی، رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی در حوزه واردات نهاده‌های دامی، با اشاره

به یافته‌های این هیات اظهار کرد: گزارش نهایی کمیسیون درباره تخلف، بار حقوقی دارد و زمانی که گزارش‌های مستند هیات، گزارش دیوان محاسبات و اطلاعات دریافت شده از دستگاه‌های مختلف نهایی و در کمیسیون قرائت نشود، نمی‌توان موضوع را برای برخورد به مراجع قضایی ارسال کرد. وی افزود: به همین دلیل در بیان نتایج تحقیقات از واژه‌هایی استفاده می‌کنیم که بار حقوقی نداشته باشد و موجب نشود پیش از تکمیل فرایند قانونی درباره افراد اظهار نظر قطعی صورت گیرد. رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس ادامه داد: آنچه برای ما کاملاً شواهد است، در خوش بینانه‌ترین حالت ناکارآمدی و در برخی موارد ترک فعل است و این موارد در گزارش نهایی هیات مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

شیاسی موار در دریافت نهاده بازار

بیکدلی با اشاره به برخی مصادیق شناسایی شده در جریان تحقیق و تفحص گفت: مواردی وجود دارد که از طریق واسطه‌ها و ارتباطات، افرادی توانسته‌اند نهاده دریافت کنند؛ برای نمونه موردی وجود دارد که ۱۵ هزار تن نهاده بازار از ترجیحی دریافت شده است؛ وی تأکید کرد: این موارد پس از تکمیل بررسی‌ها و جمع بندی گزارش، قطعاً باید از مسیر قانونی پیگیری شود و در صورت احراز تخلف، برخورد لازم صورت گیرد.

ابزار نظارتی مجلس فقط ارجاع پرونده قضایی نیست

رئیس هیات تحقیق و تفحص مجلس با بیان اینکه مجلس نباید صرفاً فقط دستور حکم قضایی باشد، اظهار کرد: مجلس برخی حوزه‌ها تا شش ماه گذشته است و باید از این اقدامات قدر دانی کرد، به ویژه اینکه تلاش شد کمبود کالاهای اساسی در کشور ایجاد نشود، اما این موضوع نباید موجب نادیده گرفتن مشکلات و گزارش‌های مستند هیات تحقیق و تفحص شود.

رقب‌ها منتظر ایران نمادند

این مسئله اهمیت هدف ۱۰ میلیارد دلاری را دو چندان می‌کند. اگر ایران صرفاً به افزایش ظرفیت صادراتی خود اتکا کند اما سازگاری مالی، حضور مستقیم شرکت‌ها، شبکه توزیع و شرکای محلی را توسعه ندهد، بخشی از تقاضای جدید افغانستان می‌تواند توسط رقبای منطقه‌ای پاسخ داده شود.

بنابراین رقابت در بازار افغانستان فقط رقابت بر سر

قیمت کالا نیست؛ رقابت بر سر سرعت تحویل، هزینه حمل، تأمین مالی، خدمات پس از فروش، انتقال

فناوری و امکان اجرای پروژه نیز هست.

افغانستان می‌تواند از مقصد به مسیر ترانزیتی

تبدیل شود

تحولات ۱۴۰۵ یک فرصت بزرگ ترانزیت پیش روی ایران قرار داده‌است. در تیرماه، ایران، افغانستان و تاجیکستان صورت‌جلسه عملیاتی راه‌گذر سه‌جانبه جاده‌ای را امضا کردند. طبق این توافق، قرار است نخستین حمل‌آزمایشی این مسیر حد اکثر ظرف یک ماه انجام شود و سه کشور برای کاهش توقف مرزی، تسهیل روادید رانندگان، توسعه زیرساخت‌های مرزی و ایجاد سازوکارهای مشترک همکاری کنند. همچنین امکان توسعه

واژه‌شناسی دقت می‌کنیم؛ از کلیدواژه‌هایی مانند ناکارآمدی، کمبود تخصص و بی‌تدبیری استفاده می‌کنیم تا بار حقوقی سنگینی نداشته باشد، چون گزارش نهایی هنوز در کمیسیون قرائت نشده‌است. وی اضافه کرد: اما مصداق بسیار روشن است. برای مثال، شرکتی با واسطه‌گر ۱۵ هزار تن نهاده بازار ترجیحی دریافت کرده که مستندات آن موجود است. این موارد قطعاً باید به مراجع قضایی ارسال شود. مجلس نباید صرفاً به ارسال پرونده به قوه قضائیه بسنده کند. ما ابزارهای نظارتی مانند تذکر، سؤال و استیضاح را در اختیار داریم. ابراهیمی تأکید کرد: انتظار ما از دولت مستخدم این است که از این گزارش‌ها برای اصلاح مدیریت خود استفاده کند. ما تمام موارد را به صورت مکتوب در اختیار شخص رئیس جمهور قرار داده‌ایم و امید داریم که پیش از تبدیل شدن به بحران، راهکارهای اصلاحی ارائه دهیم. وی بیان کرد: مشکل اصلی این است که زیرساخت‌ها و سازوکارهای لازم برای اجرای تصمیمات فراهم نمی‌شود. برای مثال، حذف ارز ترجیحی یک جراحی اقتصادی خوب بود، اما بدون بیهوشی و بدون آمادگی‌سازی زیرساخت‌ها انجام شد. ما بیش از اجرا، نامه مشترک کمیسیون کشاورزی و کمیسیون امنیت ملی را به رئیس جمهور نوشتم و حتی به مقام معظم رهبری نیز مکاتبه کردیم که زمان اجماع مناسب نیست. اما متأسفانه توجه نشد. این نماینده مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: حال‌ا که از ترجیحی حذف شده، باید منافعی که برای برخی ایجاد شده، به جیب مردم و تولیدکننده‌ها برگردد. متأسفانه این اتفاق نیفتاده‌است. نمونه بارز آن، مدیریت میوه‌ش عبید بود؛ حدود ۵۰ تن پرتقال باقیمت ۷۰ هزار تومان خریداری شد، در حالی که قیمت روز آن ۵۰ هزار تومان بود. ۲۶۰۰ میلیارد ریال به یک شرکت و رشکسته داده شد، ۲۵۰۰ میلیون ریال دیگر نیز از بیت‌المال هزینه‌شد و باقیمانده پرتقال‌های فروش نرفته با قیمت ۲۰۲۵ هزار تومان به همان شرکت فروخته شد. این تلفیقی از سوءمدیریت و فساد است. ابراهیمی افزود: امیدواریم تحقیق و تفحص با جدیت دنبال شود و ریشه فساد و بی‌کفایتی در حوزه امنیت غذایی جمع‌آوری شود. نتیجه‌نهایی پس از دریافت گزارش کارل از وزارت جهاد، جاکانتریک‌ماه بعد اعلام خواهد شد. اگر وزارت جهاد همکاری نکند، از طریق دستگاه قضایی پیگیری خواهد شد.